

FIȘA DISCIPLINEI

Orthodox Hermeneutics of the Bible

Anul universitar 2026-2027

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca
1.2. Facultatea	Facultatea de Teologie Ortodoxă
1.3. Departamentul	Teologie Ortodoxă
1.4. Domeniul de studii	Teologie
1.5. Ciclu de studii	Master
1.6. Programul de studii / Calificarea	Master of Advanced Research in Orthodox Theology and Religious Studies
1.7. Forma de învățământ	Învățământ cu frecvență

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Orthodox Hermeneutics of the Bible			Codul disciplinei	OME9001
2.2. Titularul activităților de curs	Pr. Lect. univ. dr. Stelian Pașca-Tușa				
2.3. Titularul activităților de seminar	Pr. Lect. univ. dr. Stelian Pașca-Tușa				
2.4. Anul de studiu	I	2.5. Semestrul	1	2.6. Tipul de evaluare	Examen
2.7. Regimul disciplinei	Obligativu	2.8. Tipul disciplinei		Disciplină fundamentală (DF)	

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/ laborator/ proiect	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5. curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					6
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					32
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					25
Tutoriat (consiliere profesională)					2
Examinări					2
Alte activități					2
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				69	
3.8. Total ore pe semestru				125	
3.9. Numărul de credite				5	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Nu e cazul
4.2. de competențe	Nu e cazul

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Prezența minim 75%, cu materialele didactice specifice (Sfânta Scriptură, alte resurse indicate)
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	Prezența minim 75% și realizarea unei lucrări de seminar/laborator în conformitate cu cerințele și criteriile stabilite.

6.1. Competențele dobândite în urma absolvirii programului de studii (se preiau din planul de învățământ)¹

Competențe profesionale	
Codul competenței	Competență
CP5	Efectuează cercetare științifică
CP8	Interpretează texte religioase
CP11	Publică lucrări de cercetare academice
CP14	Aplică cunoștințe de filozofie, etică și religie
Competențe transversale	
Codul competenței	Competență
CT2	Gândește analitic
CT3	Respectă diversitatea valorilor și a normelor culturale

6.2. Rezultatele învățării specifice programului de studii (se preiau din planul de învățământ)²

Rezultatele învățării vizate prin disciplină		
Codul competenței	Cunoștințe și înțelegere (Knowledge and understanding)	Abilități academice specifice (Specific academic skills)
CP1	Studentul cunoaște principiile mentoratului academic și spiritual în formarea cercetătorului teolog	Studentul oferă sprijin argumentat colegilor în interpretarea textelor și structurarea cercetării
CP5	Studentul înțelege logica cercetării științifice aplicate temelor teologice ortodoxe avansate	Studentul formulează întrebări de cercetare privind Scriptura, Tradiția, bioetica și cultura
CP6	Studentul cunoaște metode științifice utilizate în studiile biblice, patristice și teologice	Studentul aplică metode de analiză pentru investigarea fenomenelor religioase și culturale
CP7	Studentul înțelege importanța colaborării academice în cercetarea teologică interdisciplinară	Studentul stabilește relații de lucru cu cercetători, instituții și comunități academice
CP8	Studentul cunoaște principiile interpretării textelor religioase în context ortodox și patristic	Studentul interpretează texte biblice și patristice pentru cercetare, formare și comunicare teologică
CT3	Studentul înțelege diversitatea valorilor și normelor culturale în contexte teologice globale	Studentul analizează expresii culturale și religioase diferite prin raportare la Tradiția ortodoxă

7. Rezultatele învățării specifice disciplinei

Cunoștințe și înțelegere (Knowledge and understanding)
1. Studentul înțelege dezvoltarea profesională continuă în cercetarea teologică specializată
2. Studentul înțelege cercetarea științifică drept generare responsabilă de cunoaștere teologică
3. Studentul cunoaște principiile interpretării textelor religioase în contexte ortodoxe și ecumenice
4. Studentul cunoaște diversitatea valorilor și normelor culturale în dialogul teologic actual

¹ Se vor prelua din Planul de învățământ al programului de studii acele competențe profesionale și/sau transversale la dezvoltarea cărora contribuie disciplina pentru care se elaborează fișa disciplinei. Pentru fiecare competență se va prelua întregul enunț, inclusiv codul competenței, cu formularea care apare în planul de învățământ, fără modificări. Dacă nu se preia nici o competență din oricare din cele două categorii, se șterge linia din tabel aferentă acelei categorii.

² Se menționează rezultatele învățării specifice programului de studiu la dezvoltarea cărora contribuie disciplina pentru care se elaborează fișa. Enunțurile, preluate fără modificări din Planul de învățământ în funcție de tipul disciplinei (DF/DS/DC) se trec în dreptul competenței asociate.

Abilități academice specifice (Specific academic skills)
1. Studentul identifică direcții de formare privind spiritualitatea ortodoxă, postmodernitatea și dialogul religios
2. Studentul formulează întrebări de cercetare privind fenomenologia, unitatea creștină și secularizarea
3. Studentul interpretează texte teologice privind spiritualitatea, dogmatica, canonul și unitatea creștină
4. Studentul analizează relația dintre Ortodoxie, cultură, diaspora și societatea contemporană

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare - învățare	Observații³
1. O scurtă istorie a interpretării	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	2 ore fizice
2. Școlile catehetice (alexandrină, antiohiană, capadociană) și metoda lor de interpretare	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	2 ore fizice
3. Interpretarea Sfintei Scripturi la Sfântul Ioan Hrisostom	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	2 ore fizice
4. Principiile patristice de interpretare a textului scriptural	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	2 ore fizice
5. Iisus Hristos – principiu fundamental de interpretare	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	2 ore fizice
6. Sfânta Scriptură – rezultatul sinergiei dintre (Duhul lui) Dumnezeu și om	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	2 ore fizice
7. Biserica – sursă de interpretare și cadru de experiență a Cuvântului lui Dumnezeu	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	2 ore fizice
8. Repere hermeneutice pentru interpretul ortodox	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	2 ore fizice
9. Relația dintre interpretarea ortodoxă și cea istorico-critică	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	2 ore fizice
10. Hermeneutica modernă și tradiția patristică	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	2 ore fizice
11. Tradiția interpretării creștine și iudaice	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	2 ore fizice
12. Reprezentări artistice și iconografie – direcții de interpretare scripturală specifice Ortodoxiei	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	2 ore fizice
13. Hermeneutica ascetică	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	2 ore fizice
14. Experiența niptică – reper hermeneutic	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	2 ore fizice

Bibliografie

Ediții Scripturistice:

- *Biblia Hebraica Stuttgartensia*, quae antea cooperantibus A. Alt, O. Eissfeldt, P. Kahleederat R. Kittel, Editio Funditus Renovata, adjuvantibus H. Bardtke, W. Baumgartner, P. A. H. de Boer, O. Eissenfeldt, J. Fichtner, G. Gerleman, J. Hempel, F. Horst, A. Jepsen, F. Maass, R. Meyer, G. Quell, Th. H. Robinson, D. W. Thomas cooperatibus H. P. Ruger et J. Zieglerederunt K. Elliger et W. Rudolph, Textum Masoreticum curavit H. P. Ruger, MASORAM ELABORAVIT G. E. Weil, Editio tertia emendata opera W. Rudolph et H. P. Ruger, Deutsche Bibelgesellschaft, Stuttgart, 1987.
- *Septuaginta*, Id est Vetus Testamentum graece iuxta LXX interpretes edidit Alfred Rahlfs, editio minor, duo volumina in uno, Deutsche Bibelgesellschaft, Stuttgart, 1935.
- *Biblia sau Sfânta Scriptură*, Tipărită sub îndrumarea și cu purtarea de grijă a Prea Fericitului Părinte Daniel –

³ De exemplu aspecte organizatorice, recomandări pentru studenți, aspecte specifice legate de curs/seminar cum ar fi invitarea unor practicieni în domeniu etc.

Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, Cu aprobarea Sfântului Sinod, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2011.

Volume de specialitate

- *Interpretarea Sfintei Scripturi din perspectivă ortodoxă și apuseană. Documente ale Simpozionului Est-Vest al specialiștilor în Noul Testament, de la Neamț (4-11 septembrie 1998)*, 201-224. Editat de James D.G. Dunn, Hans Klein, Ulrich Luz, Vasile Mihoc. Sibiu: Teofania, 2003.
- Basarab, Mircea. *Ermeneutica biblică*. Oradea: Episcopiei Ortodoxe Române, 1997.
- Breck, John. *Sfânta Scriptură în Tradiția Bisericii*. Tradus de Ioana Tămăian. Cluj-Napoca: Patmos, 2003.
- Florovsky, George. *Biserica, Scriptura, Tradiția: Trupul viu al lui Hristos*. Tradus de Florin Caragiu, Gabriel Mândrilă. București: Platytera, 2005.
- Pentiuc, Eugen. *Vechiul Testament în Tradiția Ortodoxă Răsăriteană*. Tradus de Nectarie Dărăban. Cluj-Napoca: Renașterea, 2018.

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare - învățare	Observații
1. O scurtă istorie a interpretării	expozitivă, discuție colectivă, fișă de lucru	2 ore fizice
2. Școlile catehetice (alexandrină, antiohiană, capadociană) și metoda lor de interpretare	expozitivă, discuție colectivă, fișă de lucru	2 ore fizice
3. Interpretarea Sfintei Scripturi la Sfântul Ioan Hrisostom	expozitivă, discuție colectivă, fișă de lucru	2 ore fizice
4. Principiile patristice de interpretare a textului scriptural	expozitivă, discuție colectivă, fișă de lucru	2 ore fizice
5. Iisus Hristos – principiu fundamental de interpretare	expozitivă, discuție colectivă, fișă de lucru	2 ore fizice
6. Sfânta Scriptură – rezultatul sinergiei dintre (Duhul lui) Dumnezeu și om	expozitivă, discuție colectivă, fișă de lucru	2 ore fizice
7. Biserica – sursă de interpretare și cadru de experiență a Cuvântului lui Dumnezeu	expozitivă, discuție colectivă, fișă de lucru	2 ore fizice
8. Repere hermeneutice pentru interpretul ortodox	expozitivă, discuție colectivă, fișă de lucru	2 ore fizice
9. Relația dintre interpretarea ortodoxă și cea istorico-critică	expozitivă, discuție colectivă, fișă de lucru	2 ore fizice
10. Hermeneutica modernă și tradiția patristică	expozitivă, discuție colectivă, fișă de lucru	2 ore fizice
11. Tradiția interpretării creștine și iudaice	expozitivă, discuție colectivă, fișă de lucru	2 ore fizice
12. Reprezentări artistice și iconografie – direcții de interpretare scripturală specifice Ortodoxiei	expozitivă, discuție colectivă, fișă de lucru	2 ore fizice
13. Hermeneutica ascetică	expozitivă, discuție colectivă, fișă de lucru	2 ore fizice
14. Experiența niptică – reper hermeneutic	expozitivă, discuție colectivă, fișă de lucru	2 ore fizice

Bibliografie

Studii de specialitate

- Breck, John. „Exegesis and interpretation: Orthodox reflections on the *hermeneutic problem*.” *St. Vladimir's Theological Quarterly* 27 (1983): 75-95.
- Chirilă, Ioan. „Ermeneutica biblică din perspectivă răsăritean-ortodoxă.” *Studii Teologice* 3 (2017): 43-60.
- Coman, Constantin. „Experiența niptică – reper ermeneutic.” *Studii Teologice* 3 (2017): 13-42.
- Dragutinovic, Prerag. „Is there an Orthodox Exegesis? Angaging Contextual Hermeneutics in Orthodox Biblical Studies.” *Ortodoksia* 55 (2015): 7-42.
- George, K.M. „An Oriental Orthodox Approach to Hermeneutics.” *Indian Journal of Theology* 31 (1982): 203-211.

- McGuckin, John. „Recent biblical hermeneutics in patristic perspective: the tradition of Orthodoxy.” În *Sacred Text and Interpretation: Perspectives in Orthodox Biblical Studies, Papers in Honor of Professor Savas Agourides*. Edited by Theodore Stylianopoulos, 293-324. Brookline: Holy Cross Orthodox Press, 2006.
- Oancea, Constantin. „Once again about the historical-critical exegesis, from an Orthodox perspective.” *Sacra Scripta* 1-2 (2017): 7-27.
- Pașca-Tușa, Stelian. „Erminia Întrupării Cuvântului scripturistic în Canonul Sfântului Andrei Cretanul.” *Studii Teologice* 3 (2017): 261-270.
- Stylianopoulos, Theodore. „Perspectives in Orthodox Biblical Interpretation.” *Greek Orthodox Theological Review* 1-4 (2002): 327-328.

9. Evaluare

Tip activitate	9.1 Criterii de evaluare ⁴	9.2 Metode de evaluare ⁵	9.3 Pondere din nota finală
9.4 Curs	Asimilarea informațiilor fundamentale privitoare la o hermeneutică ortodoxă a Sfintei Scripturi.	Examen oral	80 %
9.5 Seminar/laborator	Flexibilitatea în abordarea exercițiilor tematice propuse, care reflectă o bună cunoaștere a informațiilor dar și capacitatea de valorificare a lor în varii moduri.	Prezentarea unei lucrări de seminar.	20 %
9.6 Standard minim de promovare			
• Cunoașterea elementelor de bază ale Hermeneuticii răsăritene ortodoxe a Bibliei.			

10. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)⁶

Nu se aplică

Data completării:
20.06.2026

Semnătura titularului de curs

Stelian P

Semnătura titularului de seminar

Stelian P

Data avizării în departament:
20.07.2026

Semnătura directorului de departament

Dr. Implet

⁴ Criteriile de evaluare trebuie să reflecte direct rezultatele învățării vizate la nivel de program de studii, respectiv la nivel de disciplină. Mai concret, se evaluează achizițiile de învățare menționate în rezultatele anticipate ale învățării.

⁵ Se recomandă stabilirea atât a metodelor de evaluare finală, cât și a strategiei de evaluare pe parcurs.

⁶ Păstrați doar etichetele care, în conformitate cu [Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic](#), se potrivesc disciplinei și ștergeți-le pe celelalte, inclusiv eticheta generală pentru *Dezvoltare durabilă* - dacă nu se aplică. Dacă nicio etichetă nu descrie disciplina, ștergeți-le pe toate și scrieți "Nu se aplică".